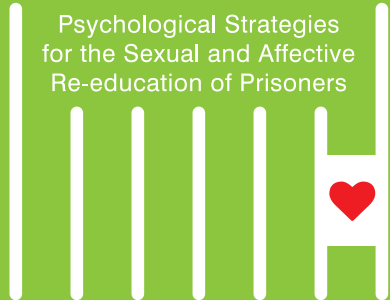

Rolul comunicării digitale și al tehnologiei în sprijinirea vieții de familie și emoționale a deținuților

Rezumat

Rezumat

Acest articol explorează rolul tot mai important al comunicării digitale și al tehnologiei în sprijinirea vieții de familie și emoționale a deținuților din sistemele penitenciare europene. Pe baza tendințelor recente de modernizare, utilizarea apelurilor video, a corespondenței electronice, a învățării online și a platformelor digitale de sprijin este analizată din perspectiva beneficiilor, provocărilor și implicațiilor de politică publică. Practici comparative din mai multe țări demonstrează cum instrumentele digitale pot reduce separarea fizică, scădea recidiva și sprijini reintegrarea socială. Articolul subliniază necesitatea unor politici structurate, a unei infrastructuri adecvate și a unei reglementări echilibrate pentru a maximiza rezultatele pozitive, reducând în același timp riscurile de abuz, inegalitate și probleme de securitate.

1. Introducere

Transformarea societății moderne prin tehnologiile digitale a ajuns și în sistemele penitenciare, unde menținerea legăturilor familiale și a stabilității emoționale rămâne un element fundamental al procesului de reabilitare. Vizitele tradiționale și scrisorile, deși încă importante, sunt din ce în ce mai mult completate de mijloace digitale de comunicare, precum apelurile video, mesajele electronice și resursele educaționale online. Aceste inovații oferă oportunități noi pentru sprijinirea vieții afective și familiale a deținuților, dar aduc și provocări legate de acces, securitate și acceptare culturală în mediul penitenciar.

2. Cadrul legal și politic

Recomandările europene și internaționale, inclusiv Regulile Penitenciare Europene (2006, 2020) și Regulile Nelson Mandela (2015), subliniază dreptul deținuților de a menține legături familiale și sociale. În ultimii ani, mai multe țări europene au adoptat reglementări care permit sau încurajează explicit comunicarea digitală ca parte a acestor drepturi. Totuși, implementarea rămâne neuniformă: unele sisteme oferă apeluri video regulate și platforme de comunicare online, în timp ce altele sunt limitate de infrastructură sau restricții legale. Un cadru legal clar este esențial pentru echilibrarea drepturilor omului, a nevoilor de reabilitare și a preocupărilor de securitate.

3. Practici de comunicare digitală în închisorile europene

a) Apeluri video: Multe sisteme penitenciare, în special din Scandinavia, Olanda și Regatul Unit, au implementat programe structurate de apeluri video care permit deținuților să mențină contact vizual și verbal frecvent cu familiile lor. Aceste sisteme s-au dovedit deosebit de valoroase în timpul pandemiei de COVID-19, când vizitele fizice au fost restricționate.

b) Email și mesagerie digitală: Platforme securizate de email pentru deținuți există în Germania și Belgia, oferind canale monitorizate, dar eficiente, pentru comunicarea cu rudele. Acestea reduc izolarea, menținând în același timp controalele necesare.

c) Învățare online și resurse educaționale: Dincolo de contactul familial, tehnologiile digitale sunt folosite pentru acces la educație, formare profesională și servicii de consiliere. Astfel de resurse consolidează indirect stabilitatea emoțională și familială, pregătind deținuții pentru reintegrare.

d) Proiecte pilot: Proiecte inovatoare în Spania și Norvegia au testat sesiuni familiale virtuale, unde deținuții și membrii familiei participă la activități comune online, precum lecturi cu copiii sau ședințe de terapie comună.

4. Beneficiile comunicării digitale

Cercetările și proiectele pilot evidențiază mai multe beneficii ale integrării comunicării digitale în sistemele penitenciare:

- Menținerea legăturilor familiale în ciuda distanței sau a restricțiilor vizitelor.
- Reducerea stresului emoțional, anxietății și depresiei la deținuți.
- Sprijinirea rolului parental prin contact virtual cu copiii.
- Îmbunătățirea rezultatelor reintegrării prin menținerea legăturilor sociale și motivației.
- Consolidarea procesului de reabilitare prin asocierea sprijinului emoțional cu accesul la educație și formare profesională.

5. Provocări și limitări

În ciuda potențialului, comunicarea digitală în închisori se confruntă cu provocări importante:

- Riscuri de securitate legate de partajarea neautorizată a informațiilor sau utilizarea abuzivă a instrumentelor digitale.
- Inegalități de acces din cauza diferențelor de infrastructură între închisori și țări.
- Bariere financiare și logistice pentru implementarea unor sisteme securizate.
- Rezistență din partea culturii penitenciare tradiționale, care poate percepe comunicarea digitală ca pe un privilegiu, nu un drept.
- Riscul de a reduce vizitele fizice dacă comunicarea digitală este considerată un substitut, nu un complement.

6. Studii de caz și bune practici

Mai multe exemple europene ilustrează bune practici:

- Norvegia: A introdus facilități de videoconferință în majoritatea închisorilor, inclusiv pentru sesiuni de consiliere parentală.
- Regatul Unit: A implementat servicii de apel video în timpul pandemiei, sondajele arătând o îmbunătățire a moralului deținuților.
- Spania: A dezvoltat proiecte pilot pentru ateliere familiale virtuale, combinând interacțiunea digitală cu obiective terapeutice.
- Olanda: A implementat un model mixt, asigurând ca instrumentele digitale să completeze, nu să înlocuiască vizitele fizice.

7. Recomandări

Pentru a valorifica pe deplin potențialul comunicării digitale, factorii de decizie ar trebui să:

- Dezvolte standarde europene armonizate care să asigure un acces minim la comunicarea digitală.
- Garanteze că aceasta completează, și nu înlocuiește, vizitele fizice.
- Investesc în infrastructuri sigure și ușor de utilizat, rezistente la abuz.
- Oferă instruire pentru personal și deținuți privind utilizarea responsabilă a comunicării digitale.
- Asigure acces egal în toate instituțiile, evitând inegalitățile între regiuni sau grupuri sociale.

8. Concluzii

Comunicarea digitală și tehnologia nu mai sunt opțiuni suplimentare, ci instrumente esențiale pentru menținerea vieții de familie și emoționale a deținuților. Prin completarea vizitelor tradiționale și a sistemelor de sprijin, acestea creează oportunități pentru politici penitenciare mai umane, mai eficiente și orientate spre viitor. Pentru succes, sistemele penitenciare europene trebuie să adopte reglementări armonizate, infrastructuri sustenabile și o abordare bazată pe drepturile omului, care echilibrează securitatea cu nevoia fundamentală de conexiune. Astfel, instrumentele digitale pot deveni catalizatori pentru stabilitatea emoțională, reabilitare și reintegrare socială.

9. Bibliografie

- Council of Europe. (2020). European Prison Rules. Council of Europe Publishing.
- United Nations. (2015). Nelson Mandela Rules: The United Nations Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners. UNODC.
- Fazel, S., & Baillargeon, J. (2011). The health of prisoners. *The Lancet*, 377(9769), 956–965. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(10\)61053-7](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(10)61053-7)
- Johansson, P., & Svensson, M. (2019). Digital tools in correctional settings: A European perspective. *Journal of Criminal Justice Studies*, 32(4), 412–428. <https://doi.org/10.1080/1478601X.2019.1624659>
- European Union Agency for Fundamental Rights. (2020). Access to family and private life for prisoners. FRA Report. <https://fra.europa.eu>
- De Lange, J. (2018). Technology, family ties, and recidivism reduction in prisons. *European Journal of Criminology*, 15(3), 245–268. <https://doi.org/10.1177/1477370817733964>
- United Kingdom Ministry of Justice. (2021). Evaluation of video call services in prisons. UK Government. <https://www.gov.uk/government/publications>
- Norwegian Correctional Service. (2020). Digital innovation in correctional facilities. *Kriminalomsorgen*. <https://www.kriminalomsorgen.no>

Europe Unlimited e.V.

Mr Dirk Leisten (CEO)

Am Dorfweg 2

52525 Heinsberg

Deutschland

www.europe-unlimited.org

E: erasmus@europe-unlimited.org

T: +49 177 5276108

**The following partners have
contributed to this project
result**

I. Vitale International

Bucharest Jilava Penitentiary

'The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein'

 europe
unlimited e.V.